

Sisemajanduse koguprodukti revisjon 2025. aastal

15. augustil 2025 avaldas statistikaamet rahvamajanduse arvepidamise revideeritud näitajad. Ümberarvestuste käigus uuendati aastate 2021–2024 aegrida. Tegemist on igasuvisel revisjoniga, milles võetakse arvesse uusi andmeallikaid ja täpsustatud arvestusi.

Seekordse revisjoni käigus võeti arvesse:

- 2021. aasta kohta koostatud pakkumise ja kasutamise tabelid;
- 2023. aasta ettevõtte kompleksne kalendriaasta aruanne (EKOMAR);
- muudes allikates (maksebilanss, saldoandmikud jms) toimunud muudatused ja täpsustused.

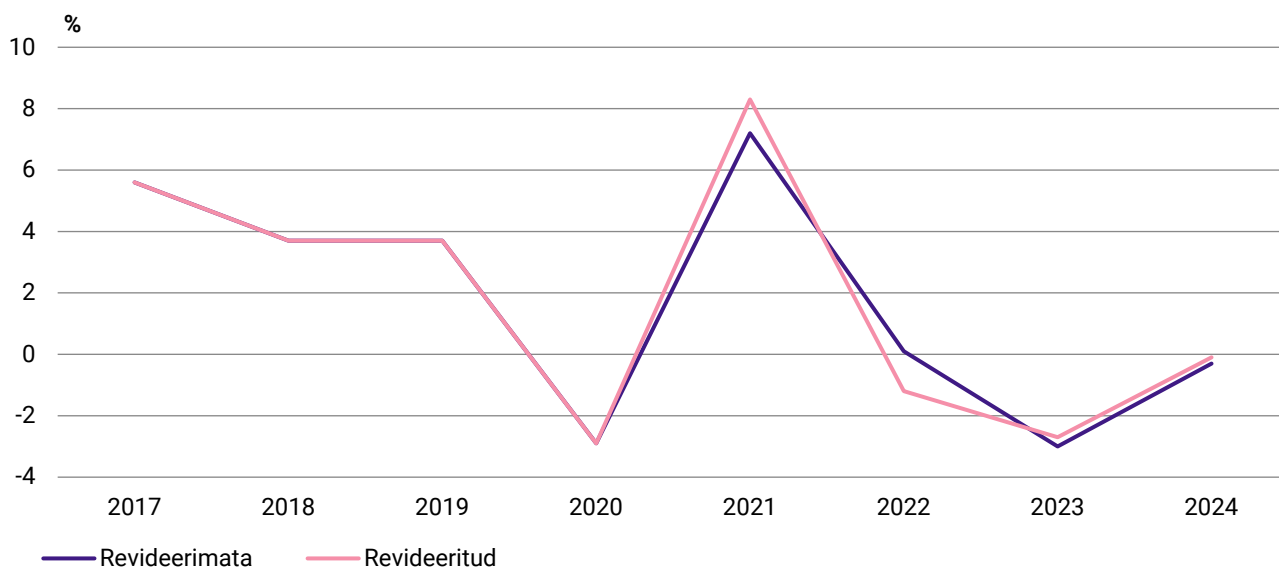
Revisjoni kogumõju sisemajanduse koguproduktile (SKP) oli positiivne. Enim suurenes 2024. aasta SKP – revideeritud SKP on varem avaldatust 0,9% suurem. 2022. aasta SKP vähenes revisjoni tulemusena 0,4% ja 2023. aasta SKP suurenes 0,4%. 2021. aasta SKP jäi samale tasemele (vt tabel 1).

Tabel 1. SKP jooksevhindades enne ja pärast revideerimist, 2021–2024

	Enne revideerimist, mln eurot	Pärast revideerimist, mln eurot	Erinevus, %
2021	31 456,2	31 453,3	0,0
2022	36 442,8	36 300,9	-0,4
2023	38 187,8	38 353,4	0,4
2024	39 510,1	39 847,7	0,9

Kuigi jooksevhinnas 2021. aasta SKP oluliselt ei muutunud, siis hinnamuutusi arvesse võttes osutus tolle aasta reaalkasv varasemast kiiremaks. Varasema 7,2% asemel kasvas SKP pärast täpsustatud arvestusi 8,3%. Kõrgema võrdlusbaasi tulemusel asendus varasem 2022. aasta majanduse paigalseis 1,2% langusega. Järgnevatel aastatel SKP reaalmuutused jäid varasemaga sarnaseks (vt joonis 1).

Joonis 1. SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga enne ja pärast revideerimist, 2017–2024

Tabel 2. Revideeritud SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga ja erinevus varem avaldatud kasvust, I kvartal 2021 – IV kvartal 2024

	2021		2022		2023		2024	
	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp	Kasv, %	Erinevus, pp
I kvartal	6,0	2,0	2,2	-1,8	-4,4	0,7	-0,3	1,4
II kvartal	13,5	0,5	-0,8	-0,5	-2,7	-0,3	0,8	1,1
III kvartal	6,8	0,5	-1,0	-0,8	-3,2	-0,4	-0,3	0,0
IV kvartal	6,9	1,4	-4,8	-2,1	-0,7	1,2	-0,5	-1,6
Aasta	8,3	1,1	-1,2	-1,3	-2,7	0,3	-0,1	0,2

Kvartalikasve korrigeeriti kõigis aastates, ka neis, kus aastanäitaja oluliselt ei muutunud. Enim muutusi esimese ja neljanda kvartali näitajad. Revisjon mõjutas ka aastate keskmisi kvartaleid. 2021. ja 2022. aasta kõiki kvartaleid revideeriti aastamuutusega samas suunas, kuid 2023. ja 2024. aasta kvartaleid eri suundades. Mõnel juhul majanduslanguse kiirus aeglustus, mõnel juhul aga kiirenes.

2021. aasta näitajad

Pakkumise ja kasutamise tabelid on tabelite raamistik, kus pakkumine ja kasutamine on omavahel tasakaalu viidud. Kuigi nende tabelite koostamise ja tasakaalustamise käigus vaadatakse SKP arvestus detailselt üle, jäi kogumajanduse lisandväärtus revisjonieelsele tasemele. Detailsemas vaates korrektsioone siiski oli (vt tabel 3).

Tootmises suurenes eelkõige elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamise lisandväärtus (6,9%). Vähemal määral korrigeeriti suuremaks põllumajanduse (1,1%), veonduse ja laonduse (1%) ning ehituse (0,5%) lisandväärtust. Vähenes eelkõige kunsti, meelelahutuse ja vaba aja (-5,2%), mäetööstuse (-2,9%) ning info ja side (-2,3%) lisandväärtus.

Tarbimises suurenes sisemajanduse nõudlus 0,6%. Kodumajapidamiste lõpptarbimine revideeriti 0,3% suuremaks. Suurim muutus toimus kapitali kogumahutuses, mis kasvas 482 miljoni euro võrra. Varude muutus seevastu vähenes 333 miljoni euro võrra. Kaupade ja teenuste eksport suurenes 19,6 miljoni euro võrra, kuid import jäi varasemale tasemele.

Tabel 3. Revisjoni mõju SKP komponentidele, 2021

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	1,6	0,0
Finantsettevõtted	-5,1	-0,4
Valitsemissektor	2,1	0,0
Kodumajapidamised	-1,4	-0,1
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (KTKTI)	-0,1	0,0
Lisandväärtus kokku	-2,9	0,0
Netotootemaksud	0,0	0,0
SKP	-2,9	0,0
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	46,9	0,3
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	-6,0	-0,1
KTKTI lõpptarbimiskulutused	3,4	0,6
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	482,4	5,3
Varude muutus	-333,0	-60,3
Sisemajanduse nõudlus	193,7	0,6
Kaupade ja teenuste eksport	19,6	0,1
Kaupade ja teenuste import	0,0	0,0
Statistiline vahe	-216,3	..

2022. aasta näitajad

Kuna 2021. aasta arvestus on aluseks 2022. aasta näitajatele, täpsustati ka 2022. aasta arvestust. Revisjoni tulemusena vähenes kogumajanduse lisandväärtus 132 miljoni (–0,4%) ja sisemajanduse nõudlus 428,7 miljoni euro (–1,2%) võrra (vt tabel 4).

Enim suurenes lisandväärtus mäetööstuses (7,2%) ning info ja side tegevusalal (1,6%). Enim vähendati lisandväärtust elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamises (–4%) ning töötlevas tööstuses (–1,7%). Ülejäänud tegevusalade lisandväärtuse muutus jäi vahemikku –0,9% kuni 0,2%.

Kodumajapidamiste lõpptarbimine suurenes 65,3 miljoni euro võrra ja kapitali kogumahutus põhivarasse vähenes 263 miljoni võrra. Ka varude muutus vähenes samas suurusjärgus. Eksport suurenes korrigeerimise tulemusena 155,1 miljoni euro võrra.

Tabel 4. Revisjoni mõju SKP komponentidele, 2022

Sektor	Mõju komponentidele, mln eurot	Mõju komponentidele, %
Mittefinantsettevõtted	-110,3	-0,5
Finantsettevõtted	0,0	0,0
Valitsemissektor	4,2	0,1
Kodumajapidamised	-26,1	-0,9
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (KTKTI)	0,2	0,1
Lisandväärtus kokku	-132,0	-0,4
Netoototemaksud	-9,9	-0,2
SKP	-141,9	-0,4
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	65,3	0,4
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	-5,5	-0,1
KTKTI lõpptarbimiskulutused	4,8	0,8
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	-263,0	-2,8
Varude muutus	-230,3	-19,8
Sisemajanduse nõudlus	-428,7	-1,2
Kaupade ja teenuste eksport	155,1	0,5
Kaupade ja teenuste import	4,9	0,0
Statistiline vahe	136,6	..

2023. aasta näitajad

2023. aasta arvestuses asendati seni kasutatud kvartaalsetest andmeallikatest pärit andmestik aastaküsimustikest saadud infoga. Peamised lisandunud allikad olid küsimustikud:

- EKOMAR
- põllumajandus-, metsamajandus- ja kalandusettevõtete majandusnäitajad
- teadus- ja arendustegevus (ettevõttes)
- teadus- ja arendustegevus
- paljude teiste tegevusalade ja sektorite spetsiifilised statistilised küsitlused

Lisaks mainitud allikatele pakkusid lisainfot äriregistris olevad ettevõtete majandusaasta aruanded ning maksu- ja tolliameti andmestikud.

Täpsustatud andmete tulemusel suurenes SKP 165,6 miljoni võrra ehk 0,4%. Enim suurenes lisandväärtus info ja side valdkonnas (19,8%), haldus- ja abitegevuses (17,3%), veevarustuses, kanalisatsiooni ja jäätme käsitlemise valdkonnas (5,4%) ning ehituses (4,3%). Lisandväärtus vähenes enim põllumajanduses, metsanduses ja kalanduses (–10,6%), kunstis, meelelahutuses ja vabas ajas (–6,7%) ning mäetööstuses (–6,2%). Ülejäänud lisandväärtuse korrigeerimised jäid vahemikku –2,9% kuni 3%.

Sisenõudlus vähenes 880,6 miljoni euro võrra. See oli tingitud kapitali kogumahutuse vähenemisest 949,7 miljoni euro võrra ehk –8,9%. Kodumajapidamiste lõpptarbimine suurenes 55,3 miljoni võrra. Eksport ja import suurenesid vastavalt 97,1 miljoni ja 57,1 miljoni euro võrra (vt tabel 5).

Tabel 5. Revisjoni mõju SKP komponentidele, 2023

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	247,0	1,1
Finantsettevõtted	23,4	1,2
Valitsemissektor	11,1	0,2
Kodumajapidamised	-139,7	-4,9
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (KTKTI)	-0,5	-0,2
Lisandväärtus kokku	141,3	0,4
Netoototemaksud	24,3	0,5
SKP	165,6	0,4
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	55,3	0,3
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	-23,4	-0,3
KTKTI lõpptarbimiskulutused	12,0	1,7
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	-949,7	-8,9
Varude muutus	25,2	-28,2
Sisemajanduse nõudlus	-880,6	-2,3
Kaupade ja teenuste eksport	97,1	0,3
Kaupade ja teenuste import	57,1	0,2
Statistiline vahe	1006,2	..

2024. aasta näitajad

Aastaste andmeallikate kasutuselevõtt 2023. aasta arvestustes mõjutas ka 2024. aasta arvestuste alust. Selle tulemusel suurenes 2024. aasta SKP 0,9%. Enim korrigeeriti lisandväärtust suuremaks haldus- ja abitegevuses (18,3%), infos ja sides (9,5%), kutse-, teadus- ja tehnikategevuses (8,2%) ning ehituses (3,4%). Lisandväärtus vähenes eelkõige põllumajanduses, metsanduses ja kalanduses (–6,9%), mäetööstuses (–6,4%), kinnisvarategevuses (–5,2%) ja töötlevas tööstuses (–3,3%).

Sisenõudlus vähenes 0,7%. Kuigi sarnaselt eelnenud aastale korrigeeriti investeeringuid 792,3 miljoni võrra väiksemaks, takistasid muud komponendid sisenõudluse kiiremat kahanemist. Kodumajapidamiste lõpptarbimine suurenes 160 miljoni, valitsemissektori tarbimine 106,8 miljoni ja varude muutus 231,9 miljoni võrra. Eksporti ja impordi korrigeeringud jäid tagasihoidlikeks.

Tabel 6. Revisjoni mõju SKP komponentidele, 2024

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	242,4	1,1
Finantsettevõtted	60,1	2,7
Valitsemissektor	103,6	1,7
Kodumajapidamised	-58,2	-2,0
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid (KTKTI)	1,8	0,5
Lisandväärtus kokku	349,8	1,0
Netoototemaksud	-12,1	-0,2
SKP	337,7	0,9
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	160,0	0,8
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	106,8	1,3
KTKTI lõpptarbimiskulutused	14,2	1,9
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	-792,3	-7,7
Varude muutus	231,9	780,8
Sisemajanduse nõudlus	-279,4	-0,7
Kaupade ja teenuste eksport	11,1	0,0
Kaupade ja teenuste import	14,7	0,0
Statistiline vahe	620,6	..

Joonis 2. SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga enne ja pärast revideerimist, I kvartal 2017 – IV kvartal 2024

Hoolimata sellest, et 2021. ja 2022. aasta kasvunäitajaid korrigeeriti tuntavalt, ei muutunud majanduse trendid revisjoni käigus oluliselt. Suuremat erinevust võrreldes varasemaga on aga näha 2023. aasta lõpu ja 2024. aasta käekäigus. Varem võis neil aastatel näha majanduse ühtlast paranemist, kuid pärast revisjoni on 2023. aasta lõpu ja 2024. aasta esimese poole paranemine hoogsam, kuid 2024. aasta teine pool varasemast tagasihoidlikum.